

EBA/GL/2014/05

2014. július 7.

Iránymutatások

---

az 575/2013/EU rendelet 243. cikkében és 244. cikkében meghatározott jelentős hitelkockázat átruházásáról

Az EBH iránymutatásai az értékpapírosítási ügyletek esetében a jelentős kockázat átruházásáról

---

Az iránymutatások jogállása

Az e dokumentumban szereplő iránymutatásokat az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EBH-rendelet) 16. cikkének rendelkezéseivel összhangban adta ki az EBH. Az EBH-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságok és pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak.

Az iránymutatások rögzítik az EBH álláspontját azzal kapcsolatban, hogy mi a megfelelő felügyeleti gyakorlat a Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszerében, és miként kell alkalmazni az uniós jogot egy adott területen belül. Az EBH ezért elvárja, hogy minden pénzügyi intézmény és hatáskörrel rendelkező hatóság betartsa a neki címzett iránymutatásokat. Az iránymutatások hatálya alá tartozó, hatáskörrel rendelkező hatóságok azzal tesznek eleget az iránymutatásoknak, hogy adott esetben azokat beépítik saját felügyeleti gyakorlataikba (pl. saját jogi kereteik vagy felügyeleti folyamataik módosításával), többek között ott, ahol az iránymutatások elsősorban intézményekre vonatkoznak.

Jelentési követelmények

Az EBH-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében az egyes hatáskörrel rendelkező hatóságok kötelesek értesíteni az EBH-t arról, hogy megfelelnek-e már vagy meg kívánnak-e felelni ezen iránymutatásoknak, vagy 2014. szeptember 7-ig tájékoztatniuk kell a Hatóságot a meg nem felelés indokairól. Amennyiben a fenti határidőig ilyen értesítés nem érkezik, a Hatóság úgy tekinti, hogy a szóban forgó, hatáskörrel rendelkező hatóságok nem felelnek meg az iránymutatásoknak. Az értesítéseket az „EBA/GL/2014/05” hivatkozással az 5. fejezetben szereplő formanyomtatványon kell megküldeni a compliance@eba.europa.eu címre. Az értesítéseket olyan személyek nyújthatják be, akik megfelelő felhatalmazással rendelkeznek arra nézve, hogy hatáskörrel rendelkező hatóságuk nevében nyilatkozzanak annak megfelelőségéről.

Az értesítéseket az EBH-rendelet 16. cikkének (3) bekezdésével összhangban közzéteszik az EBH honlapján.

I. cím – Hatály és általános elvek

1. Hatály

1. Ezek az iránymutatások a következőkre alkalmazandók:
  - a. az 575/2013/EU rendelet 243. és 244. cikkének hatálya alá tartozó értékpapírosítást kezdeményező intézmények;
  - b. hatáskörrel rendelkező hatóságok.
2. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek i. az ezen iránymutatásokban meghatározott általános követelményeket kell alkalmazniuk az összes olyan ügylet tekintetében, amelyek állításuk szerint az 575/2013/EU rendelet 243. vagy 244. cikkének megfelelően jelentős kockázat átruházásával járnak, valamint ii. az ezen iránymutatásokban meghatározott külön követelményeket kell alkalmazniuk a jelentős kockázat harmadik felekre történő, a 575/2013/EU rendelet 243. cikkének (4) bekezdése és 244. cikkének (4) bekezdése szerinti átruházásának elérésére vonatkozóan.
3. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a következő helyzetekben kell ezen iránymutatásokat alkalmazniuk:
  - a. azoknak az értékpapírosítási ügyleteknek az azonosításakor, amelyek esetében a hitelkockázatot nem tekintik átruházottnak, jóllehet ezek az ügyletek megfelelnek az 575/2013/EU rendelet 243. cikkének (2) bekezdésében vagy 244. cikkének (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;
  - b. annak értékelésekor, hogy az értékpapírosítást kezdeményező intézmény megfelel-e az iránymutatások általános követelményeinek valamennyi ügylet tekintetében, amely állítása szerint az 575/2013/EU rendelet 243. vagy 244. cikkének megfelelően jelentős kockázat átruházásával jár;
  - c. annak értékelésekor, hogy az értékpapírosítást kezdeményező intézmény megfelel-e az 575/2013/EU rendelet 243. cikkének (4) bekezdésében és 244. cikkének (4) bekezdésében foglalt követelményeknek.
4. Az 575/2013/EU rendelet 243. cikkének (6) bekezdésével és 244. cikkének (6) bekezdésével összhangban az EBH-nak biztosítandó adatokon túlmenően a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak az 1. mellékletben szereplő formanyomtatvány segítségével évente adatokat kell szolgáltatniuk az EBH számára az ezen iránymutatások 3.1. bekezdése alapján felülvizsgált ügyletekről.

2. Általános elvek

1. Az 575/2013/EU rendelet 243. cikke (2) bekezdésének vagy 244. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontjában megállapított feltételek teljesítése feljogosítja a hagyományos értékpapírosítást kezdeményező intézményt arra, hogy a vonatkozó értékpapírosított kitettségeket kizárja a kockázattal súlyozott kitettségértékek és – adott esetben – a várható veszteségértékek számításából, illetve feljogosítja a szintetikus értékpapírosítást kezdeményező intézményt arra, hogy az értékpapírosított kitettségekhez tartozó, kockázattal súlyozott kitettségértékeket és – adott esetben – a várható veszteségértékeket az 575/2013/EU rendelet 249. cikkével összhangban számítsa ki, kivéve ha a hatáskörrel rendelkező hatóság eseti alapon úgy dönt, hogy nem tekinthető jelentős mértékű hitelkockázat harmadik félre átruházottnak, vagy ha az adott értékpapírosítás tekintetében az 575/2013/EU rendelet 243. cikkének (5) bekezdésében vagy 244. cikkének (5) bekezdésében foglalt feltételek bármelyike nem teljesül.
2. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy létezzenek az olyan értékpapírosítási ügyletek azonosítására szolgáló eljárások, amelyeket – annak ellenére, hogy megfelelnek az 575/2013/EU rendelet 243. cikke (2) bekezdése vagy 244. cikke (2) bekezdése a) vagy b) pontjának – a hatáskörrel rendelkező hatóságnak ezen iránymutatások III. címével összhangban további felülvizsgálatnak kell alávetnie annak értékelése céljából, hogy az ügylet valóban elérte-e a hitelkockázat harmadik felekre történő arányos átruházását.
3. A jelentős kockázat harmadik felekre történő átruházásának eléréséhez szükséges feltételeknek folyamatosan eleget kell tenni.
4. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek értékelniük kell, hogy az állításuk szerint jelentős kockázat átruházásával járó ügyletek általuk végzett elemzése során mennyiben támaszkodtak külső hitelminősítésekre, valamint értékelniük kell az ilyen külső hitelminősítések és a belső hitelminősítések közötti kapcsolatot.

II. cím – A hatáskörrel rendelkező hatóságokra vonatkozó kritériumok az 575/2013/EU rendelet 243. cikke (2) bekezdésének vagy 244. cikke (2) bekezdésének az alkalmazása esetén

3. Az annak eldöntésére szolgáló kritériumok, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak mikor kell elvégezniük a jelentős kockázat átruházásának átfogó felülvizsgálatát az 575/2013/EU rendelet 243. cikke (2) bekezdésének vagy 244. cikke (2) bekezdésének az alkalmazása esetén
1. Az 575/2013/EU rendelet 243. cikke (2) bekezdésének vagy 244. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontjával összhangban a jelentős kockázat átruházásának elérésére vonatkozó feltételeket teljesítő értékpapírosítási ügyletek tekintetében a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak ezen iránymutatások III. címének 4–10. bekezdésével összhangban a jelentős

kockázat átruházására irányuló átfogó felülvizsgálatot kell végezniük, amennyiben fennáll az alábbi nem teljeskörű felsorolásban foglalt bármely körülmény:

- a. bizonyos információk azt jelzik, hogy az értékpapírosítás azon ügyletrészsorozatainak a mérete (névértéke), amelyeket az 575/2013/EU rendelet 243. cikkének (2) bekezdése vagy 244. cikkének (2) bekezdése szerinti jelentős kockázat átruházásának bizonyítása szempontjából releváns ügyletrészsorozatként felhasználnak, nem feltétlenül elégséges ahhoz, hogy feltételezni lehessen a jelentős kockázat harmadik felekre történő arányos átruházását i. a különleges hitelkockázati profil és ii. ezen értékpapírosítás értékpapírosított kitétségeinek kockázattal súlyozott megfelelő kitétségtértékei tekintetében;
- b. valamely külső hitelminősítő intézet (KHMI) adott hitelminősítésének megfelelőségével kapcsolatos kétségek;
- c. az értékpapírosított kitétségeknél az előző időszakokban felmerült veszteségek vagy egyéb információk arra mutatnak, hogy:
  - i. az értékpapírosított kitétségre vonatkozó várható veszteség intézmény által végzett ésszerű becslése az ügylet lejártáig az 575/2013/EU rendelet 243. cikke (2) bekezdésének és 244. cikke (2) bekezdésének b) pontjával összhangban túlságosan alacsony lehet ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy jelentős hitelkockázatot ruháztak át harmadik felekre. Az ügylet teljes lejáratát kell figyelembe venni, az értékpapírosítási felár potenciális létezését is beleértve;
  - ii. az a felár, amellyel azok az értékpapírosítási pozíciók, amelyek az elsődleges alapvető tőkéből levonandók vagy 1250%-os kockázattal súlyozandók lennének, az ügylet lejártáig meghaladják a várható veszteség ésszerű becslését, túlságosan alacsony lehet ahhoz, hogy úgy lehessen tekinteni, hogy jelentős mértékű hitelkockázat harmadik felekre történő átruházására került sor;
- d. az értékpapírosítást kezdeményező intézménynél a hitelkockázat adott értékpapírosításon keresztül, harmadik felekre történő átruházásával kapcsolatosan felmerült magas költségek azt jelzik, hogy az 575/2013/EU rendelet 243. cikke (2) bekezdésének és 244. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja alapján formálisan elért jelentős mértékű kockázatátruházást a hitelkockázat átruházásának magas költsége ténylegesen alááshatta;
- e. az értékpapírosítást kezdeményező intézmény a jelentős kockázat 575/2013/EU rendelet 243. cikke (2) bekezdése vagy 244. cikke (2) bekezdése a) vagy b) pontja szerinti, harmadik félre történő átruházását az érintett ügyletrészsorozatokra vonatkozó KHMI-hitelminősítés nélkül kívánja bizonyítani;

- f. kereskedési könyvi portfóliók értékpapírosítási ügyletei;
- g. értékpapírosítási ügyletek olyan vételi és eladási opciókkal, amelyek eltérőek azon opcióktól, amelyek nem tekintendők a hitelkockázat tényleges átruházását akadályozó tényezőknek ezen iránymutatások 5.2., 5.3. és 5.4. bekezdéseivel összhangban.

III. cím – A hatáskörrel rendelkező hatóságokkal szemben támasztott követelmények az 575/2013/EU rendelet 243. cikke (4) bekezdésének és 244. cikke (4) bekezdésének alkalmazása esetén, valamint az 575/2013/EU rendelet 243. cikke (2) bekezdésének és 244. cikke (2) bekezdésének alkalmazása esetén, amennyiben fennáll a II. cím szerinti körülmények bármelyike

4. A hitelkockázat-átruházás jelentőségének értékelése

1. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak értékelniük kell az értékpapírosítást kezdeményező intézmény által az értékpapírosítással kapcsolatosan biztosított dokumentációt és bizonyítékokat annak megállapítása érdekében, hogy sor került-e a hitelkockázat harmadik felekre történő arányos mértékű átruházására, és további információkat kell kérniük, ha erre az értékelés elvégzéséhez szükség van. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak adott esetben többek között a következő tényezőkre külön figyelmet kell fordítaniuk:
  - a. az értékpapírosított kitétségek tekintetében az értékpapírosítás előtt kiszámított kockázattal súlyozott kitétségértékek és – adott esetben – várható veszteségértékek, valamint az értékpapírosítást kezdeményező intézmény által az értékpapírosítás után átruházott és megtartott ügyletrészsorozatok megfelelő értékei;
  - b. az 575/2013/EU rendelet 243. cikkének (4) bekezdése és 244. cikkének (4) bekezdése szerinti, jelentős kockázat átruházását bizonyító értékpapírosítást kezdeményező intézmények tekintetében az annak bizonyítására használt módszerek, hogy az átruházott hitelkockázat arányos a tőkekövetelmények lehetséges csökkentésével;
  - c. amennyiben az értékpapírosítást kezdeményező intézmény belső modelleket használt annak bizonyítására, hogy jelentős hitelkockázat átruházására került sor, az, hogy ezek a modellek kellően megbízhatóak-e, illetve amennyiben külső modelleket használtak fel, az, hogy ezeket a modelleket integrálták-e az értékpapírosítást kezdeményező intézmény szabályszerű folyamataiba, és hogy az értékpapírosítást kezdeményező intézmény kellően ismeri-e a modell működésének módját és annak mögöttes feltevéseit;
  - d. amennyiben az értékpapírosítást kezdeményező intézmény az alapul szolgáló eszközcsoportot illetően meghatározott stresszhelyzeti feltevéseket alkalmazott, ezeknek a feltevéseknek az alkalmassága, és hogy ezek a feltevések és az eredményül kapott előre jelzett veszteségek hogyan viszonyulnak a felüyleti

stressztesztekhez használt feltevésekhez és az ilyen adatok más empirikus forrásaihoz, így a hitelminősítő intézmények adataihoz.

2. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy az értékpapírosítást kezdeményező intézmény kellő ismeretekkel rendelkezik-e az alapul szolgáló eszközökkel kapcsolatban ahhoz, hogy megfelelően el tudja végezni a hitelkockázat átruházásának elemzését, és azt is mérlegelnie kell, hogy fennáll-e a portfólióban olyan egyedi kockázat, amelyet az értékpapírosítást kezdeményező intézmény hitelkockázat-minősítése vagy tőkeszámításai nem vettek figyelembe. Az egyedi kockázatot a standard „alapeseti” forgatókönyvnél óvatosabb feltevések szerint kell figyelembe venni. Ezen óvatosságnak, amely adott esetben „stresszhelyzeti” forgatókönyvnek felelhet meg, az idioszinkratikus kockázat megragadására kell törekednie.
3. Abban az esetben, ha az értékpapírosítást kezdeményező intézmény az értékpapírosítás utáni tőkekövetelményeinek meghatározásához a felügyeleti képletre támaszkodik, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak azt kell vizsgálniuk, hogy az értékpapírosítást kezdeményező intézmény megtartott értékpapírosítási pozíciói utáni tőkekövetelmények mennyire érzékenyek a mögöttes IRB-paraméterek változásaira. Ha a megtartott értékpapírosítási pozíciókra vonatkozó tőkekövetelmények nagymértékben érzékenyek e paraméterek kismértékű változásaira, kisebb a valószínűsége annak, hogy a hitelkockázat arányos átruházására került sor.

5. Strukturális jellemzők értékelése

1. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak értékelniük kell, hogy fennállnak-e valamely ügyletben olyan strukturális elemek, amelyek alááshatják a hitelkockázat harmadik felekre történő állítólagos átruházását, úgymint opcionális lehívások vagy egyéb szerződéses megállapodások, amelyek a hagyományos értékpapírosítások esetében növelik annak a valószínűségét, hogy az eszközök vissza fognak kerülni az értékpapírosítást kezdeményező intézmény mérlegébe, illetve szintetikus értékpapírosítások esetében növelik annak a valószínűségét, hogy a hitelkockázati fedezet az ügylet lejáratá előtt meg fog szűnni.
2. A hagyományos értékpapírosítások esetében csak az alábbi, kezdeményező intézménynek biztosított vételi opciókat nem kell a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak úgy tekinteniük, hogy károsak a hitelkockázat tényleges átruházásának elérésére nézve, feltéve hogy ezek a vételi opciók nem jogosítják fel az értékpapírosítást kezdeményező intézményt arra, hogy hasznának realizálása céljából visszavásárolja az átruházás kedvezményezettjétől a korábban átruházott kitétséget, vagy nem kötelezik az értékpapírosítást kezdeményező intézményt az átruházott hitelkockázat újbóli vállalására:
  - a. szabályozási jellegű vételi opciók vagy adózási jellegű vételi opciók, amelyek csak a jogi vagy szabályozási keret olyan változásai esetén gyakorolhatók, amelyek hatással vannak az érintett értékpapírosítási ügylet szerződéses viszonyának

tartalmára, vagy amelyek érintik az érintett értékpapírosítási ügyletből az ügyletben részt vevő bármely fél által nyert hasznok elosztását;

- b. az 575/2013/EU rendelet 243. cikke (5) bekezdésének f) pontjában említett feltételeknek megfelelő rendező vételi opciók.

A szintetikus ügyletek esetében a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak nem kell vizsgálniuk az 5. pont 2. alpontjában az a) szakaszban vagy az 5. pont 2. alpontjában a b) szakaszban meghatározott kritériumoknak eleget tevő vételi opciókat.

3. Ezenkívül, a bizonytalanság elkerülése érdekében, hagyományos értékpapírosítás esetében az értékpapírosítási befektetőknek adott opciókat – a csak az értékpapírosítást kezdeményező intézmény szerződésszegése esetén gyakorolható opciók kivételével – a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak úgy kell tekinteniük, hogy azok megakadályozzák az értékpapírosítást kezdeményezőt a hitelkockázat tényleges átruházásának elérésében.
4. Szintetikus értékpapírosítások esetén az értékpapírosítási befektetőknek vagy hitelkockázati fedezetnyújtóknak adott olyan opciókat, amelyek csak az ügyletben részt vevő más felek szerződésszegései esetében gyakorolhatók, a hatáskörrel rendelkező hatóságok nem tekinthetik úgy, mintha azok megakadályoznák az értékpapírosítást kezdeményező intézményt abban, hogy elérje a hitelkockázat tényleges átruházását, feltéve hogy teljesülnek az 575/2013/EU rendelet 244. cikke (5) bekezdésének c) pontjában foglalt követelmények. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak az értékpapírosítási befektetőknek vagy hitelkockázati fedezetnyújtóknak adott minden egyéb opciót értékelniük kell, mivel azok a lejárat eltérések miatt pótlólagos tőkekövetelményeket eredményezhetnek.
5. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak vizsgálniuk kell, hogy az értékpapírosítást kezdeményező intézmény a múltban visszavásárolt-e ügyleteket a befektetők védelme érdekében, és hogy a kockázat tényleges átruházásának biztosítása érdekében az értékpapírosítást kezdeményező intézmény követte-e az 575/2013/EU rendelet 248. cikkében meghatározott, burkolt támogatásra vonatkozó szabályokat.
6. Amennyiben az ügyletek feltöltési időszakokat foglalnak magukban, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak mérlegelniük kell az alapul szolgáló csoportban szereplő eszközök elismerhetőségi kritériumait, és figyelembe kell venniük az elismerhető eszközök minimális és maximális hitelminőségét, továbbá vizsgálniuk kell, hogy a kockázat tényleges átruházásának biztosítása érdekében az eszközök az értékpapírosítást kezdeményező intézmény hitelkockázatának növelése mellett, a befektetők veszteségektől való megóvása érdekében behelyettesíthetők-e a struktúrába.
7. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak vizsgálniuk kell, hogy az ügyletek az értékpapírosítás kezdeményezésekor nem tartalmazzak-e olyan beágyazott mechanizmust, amely idővel aránytalanul csökkenti az értékpapírosítást kezdeményező intézmény által harmadik felekre átruházott hitelkockázat értékét.

6. A hitelkockázati fedezet és az alapul szolgáló eszközök közötti eltérések szintetikus értékpapírosítások esetén

1. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy fennállnak-e lejáratil vagy devizanem-eltérések a nyújtott fedezet és az alapul szolgáló eszközök között. A fedezet lejáratának vizsgálatakor a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak azt kell vizsgálniuk, hogy opcionális lehívások vagy más elemek csökkenthetik-e a gyakorlatban a fedezet lejáratil idejét, és ez hogyan viszonyul az eszközhalmaz nemteljesítéseinek várható idejéhez.
2. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak értékelniük kell a lejáratil eltéréseket az olyan ügyletek esetén, ahol az eszközhalmazok feltöltődhetnek, mivel az értékpapírosítást kezdeményező intézmények a fedezeti időszak vége felé hosszabb lejáratil eszközöket állíthatnak be pótlásként, növelve ezzel az esetleges lejáratil eltérést.
3. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak értékelniük kell a devizanemből fakadó az olyan ügyletek esetén, ahol az eszközhalmazok a kötelezettségektől eltérő devizanemprofil tartalmaznak. Amennyiben ilyen eltérések fordulnak elő, a hatáskörrel rendelkező hatóságok véleményével összhangban az elérni kívánt tőkekövetelmény-engedmény esetében prudens „haircut”-ot szükséges alkalmazni. A mérséklő instrumentumok, így a deviza-csereügyletek esetében értékelni kell azok megfelelőségét a kicserélt mérleg, magának a csereügyletnek az időtartama és az esetleges feltételes veszteségviselést kiváltó események szempontjából.

7. Hitelkockázat-fedezeti kérdések szintetikus értékpapírosítások esetén

1. Amennyiben az értékpapírosítást hitelderivatíva vagy garancia alkalmazásával szintetikusan érik el, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a hitelkockázati fedezet megfeleljen az 575/2013/EU rendeletben meghatározott összes érintett követelménynek, és biztosítsa a fizetés elégséges bizonyosságát, hogy ne ássa alá a hitelkockázat átruházását. Ha a hitelkockázati fedezet előre rendelkezésre bocsátott, meg kell vizsgálni a biztosítéki megállapodásokat, többek között azt, hogy azok megfelelnek-e az 575/2013/EU rendeletben az előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet tekintetében meghatározott valamennyi érintett követelménynek. Ha a hitelkockázati fedezet előre nem rendelkezésre bocsátott, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy a kellő időben történő fizetés biztosítása érdekében megfelelő megállapodások állnak-e rendelkezésre.
2. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak meg kell vizsgálniuk a szerzett hitelkockázati fedezet által fedett hitelkockázati eseményeket (pl. hogy az tartalmazza-e az olyan standard hitelkockázati eseményeket, mint a csőd, a fizetés elmulasztása vagy a kölcsönök átütemezése).
3. Ha a hitelkockázati fedezetnyújtóknak fizetett díjat nem jelenítik meg az értékpapírosítást kezdeményező intézmény eredménykimutatásában, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a hitelkockázati fedezetnyújtóknak kifizetett díjak nem túlzottan

magasak-e, ami aláássa a jelentős hitelkockázat átruházását. Ez számos módon, például úgy értékelhető, hogy a kifizetett díjakat összehasonlítják i. az eszközhalmaz hozamával, vagy ii. a fedezet révén fedezett veszteségekkel, vagy iii. a valós piaci rátákkal, vagy iv. e különféle tényezők valamilyen kombinációjával. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak azt is mérlegelniük kell, hogy az ügyletnek a díjakon kívül vannak-e egyéb elemei, például olyan kiadások, amelyek ténylegesen oly mértékben növelik a nyújtott fedezet költségét, hogy az alá fogja ásni a hitelkockázat átruházását.

4. Amennyiben a díjakat előre fizetik ki, vagy azokat nem kapcsolják a fedezett vagy máskülönben garantált eszközhalmaz veszteségeihez, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak vizsgálniuk kell, hogy ez csökkenti-e a hitelkockázat átruházásának mértékét.

8. Jelentős kockázat harmadik felekre történő átruházása

1. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak értékelniük kell, hogy a jelentős hitelkockázatot olyan módon ruházzák-e át az értékpapírosítást kezdeményező intézményhez nem kapcsolt harmadik felekre, amely alááshatja a hitelkockázat átruházását. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a jelentős kockázat átruházására vonatkozó értékelésük elvégzésekor meg kell vizsgálniuk a befektetők vagy hitelkockázati fedezetet nyújtók és az értékpapírosítást kezdeményező intézmény közötti bármely lényeges kapcsolatot, és mérlegelniük kell, hogy az értékpapírosítást kezdeményező intézmény jelentős finanszírozást biztosít-e a harmadik felek számára.

9. Hitelminősítések

1. Amennyiben az értékpapírosítást kezdeményező intézmény az 575/2013/EU rendelet 261. cikkében meghatározott minősítésen alapuló módszert használja a valamely értékpapírosításból eredő kitettségei utáni tőkekövetelmények kiszámítására, a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok tudomása szerint a kiválasztott hitelminősítő intézmény a minősített eszközosztály tekintetében megfelelő tapasztalattal és szakértelemmel rendelkezik-e.

10. A hitelkockázat átruházásának és a jelentős kockázat átruházásának értékelésére vonatkozó belső politikák

1. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak vizsgálniuk kell, hogy az értékpapírosítást kezdeményező intézmény megfelelő belső politikákkal rendelkezik-e, hogy elvégezze a hitelkockázat átruházására és a jelentős kockázat átruházására vonatkozó saját értékelését. Ennek nemcsak az ügylet kezdeti értékelésére kell kiterjednie, amikor az értékpapírosítást kezdeményező intézmény először kéri az értékpapírosított kitettségek kizárását a kockázattal súlyozott kitettségértékek és – adott esetben – a várható veszteségértékek számításából, hanem a jelentős kockázat átruházásának az ügylet időtartama alatti folyamatos értékelését is magában kell foglalnia.

IV. cím – Az értékpapírosítást kezdeményező intézményekre vonatkozó követelmények

1. rész – Az 575/2013/EU rendelet 243. és 244. cikke alapján állítólagosan jelentős kockázat átruházásával járó valamennyi ügyletre vonatkozó általános követelmények

11. A jelentős kockázat átruházásával kapcsolatos követelmények

1. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek biztosítaniuk kell a hatáskörrel rendelkező hatóság számára az általa kért adatokat azon értékpapírosítások vonatkozásában, amelyek tekintetében bizonyítani kívánják a jelentős kockázat átruházását, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóságok elvégezhesék a jelentős kockázat harmadik felekre történő átruházásának az ezen iránymutatások I–III. címében meghatározott értékelését.
2. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek azok közül az értékpapírosítások közül, amelyek tekintetében jelentős kockázat átruházását kívánják bizonyítani, legalább azokat az értékpapírosításokat be kell jelenteniük az érintett hatáskörrel rendelkező hatóságnak, amelyek struktúrájukat és portfólió-összetételüket tekintve nem hasonlítanak az intézmény által bejelentett korábbi ügyletekhez.

12. A jelentős kockázat átruházásával kapcsolatos irányítás és politikák

1. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek rendelkezniük kell az állítólagosan jelentős kockázat átruházásával járó ügyletek értékelésére szolgáló irányítási folyamattal. Ennek a folyamatnak tartalmaznia kell az érintett bizottságokra vonatkozó adatokat, az esetleges belső jóváhagyási eljárást, valamint a részvényesek megfelelő bevonásának igazolását és az alkalmas, ellenőrizhető dokumentációs nyomvonalat.
2. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek az értékpapírosítás révén megvalósított jelentős kockázat átruházása, többek között a jelentős kockázat átruházására vonatkozó követelményeknek az érintett ügyletek teljes lejáratú ideje alatti folyamatos, legalább negyedévente történő nyomon követése tekintetében megfelelő rendszerekkel és kontrollintézkedésekkel kell rendelkezniük.
3. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek olyan politikákkal és módszerekkel kell rendelkezniük, amelyek biztosítják a jelentős kockázat átruházására vonatkozó valamennyi, az 575/2013/EU rendelet 243. és 244. cikke szerinti követelménynek való folyamatos megfelelést.

2. rész – Az 575/2013/EU rendelet 243. cikke (4) bekezdésének vagy 244. cikke (4) bekezdésének való megfelelés érdekében az értékpapírosítást kezdeményező intézményekre vonatkozó egyedi követelmények

13. Kockázatkezelés és önértékelés

1. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek olyan politikákkal és módszerekkel kell rendelkezniük, amelyek biztosítják, hogy a tőkekövetelmények lehetséges csökkentését, amelyet az értékpapírosítást kezdeményező intézmények az értékpapírosítás révén érnek el, indokolja a hitelkockázat harmadik felekre történő arányos átruházása.
2. Az értékpapírosítást kezdeményező intézmények jelentős kockázat átruházására vonatkozó politikáinak a tágabb tőkeallokációs stratégiáik részét kell képezniük. Az értékpapírosítást kezdeményező intézmények hitelkockázat átruházására és jelentős kockázat harmadik felekre történő átruházására vonatkozó politikáinak különösen meg kell határozniuk, hogy az állítólagosan jelentős kockázat átruházásával járó ügyletek hogyan illeszkednek az értékpapírosítást kezdeményező intézmények általános kockázatkezelési stratégiáihoz és belső tőkeallokációjához.
3. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek el kell végezniük az állítólagosan jelentős kockázat átruházásával járó ügyletekhez társuló kockázatok értékelését, beleértve az alapul szolgáló eszközök kockázatainak értékelését, magának az értékpapírosítási struktúrának az értékelését az ügyletrészsorozatok hitelkockázatának és a hitelkockázat átruházásának tartalmát érintő más lényeges tényezőknek figyelembevételével.
4. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek a jelentős kockázat átruházására vonatkozó értékelésük elvégzésekor azt is meg kell vizsgálniuk, hogy a tőkekövetelmények lehetséges csökkentése összhangban van-e az elért gazdasági hitelkockázat-átruházással, például oly módon, hogy összehasonlítták az értékpapírosítás által az értékpapírosítást kezdeményező intézmény gazdasági tőkéjére és az értékpapírosítást kezdeményező intézmény tőkekövetelményére gyakorolt hatásokat.
5. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek elemezniük kell, hogy tekintettel jövedelmükre, tőkéjükre és általános pénzügyi állapotukra, az elővigyázatosság szem előtt tartásával megengedhetik-e maguknak a vonatkozó ügyletek keretében fizetendő díjakat.

14. Egyéb követelmények

1. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek megfelelő módszereket és eljárásokat kell alkalmazniuk a jelentős kockázat átruházásának értékelésére és bizonyítására.

2. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek a jelentős kockázat átruházására vonatkozó értékelés elvégzésekor értékelniük kell az értékpapírosított eszközöknek az ügylet teljes lejáratú ideje alatti várható veszteségét és nem várható veszteségét.
3. Az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek mérlegelniük kell az értékpapírosítás ügyleti struktúráját és strukturális jellemzőit – például hogy az ügylet készpénzes vagy szintetikus-e –, a fedezeti technikákat és adott esetben a lejáratú eltéréseket.
4. Azoknak a tényezőknek az azonosítása érdekében, amelyek alááshatják a hitelkockázat átruházását és a jelentős kockázat harmadik felekre történő átruházását, az értékpapírosítást kezdeményező intézményeknek értékelniük kell, hogy az ügylet milyen mértékben mérsékli a hitelkockázatot és ruház át hitelkockázatot, figyelembe véve adott esetben többek között a következő tényezőket:
  - a. a saját tőkében még meg nem jelenített díjak és egyéb költségek jelenértékének összehasonlítása a fedezett kitettségek veszteségeihez viszonyítva, többféle stresszhelyzeti forgatókönyvben;
  - b. az ügylet árazása a piaci árakhoz viszonyítva, beleértve a díjfizetések megfelelő vizsgálatát;
  - c. az ügylet keretében történő fizetések időzítése, beleértve a lehetséges időbeli eltéréseket az értékpapírosítást kezdeményező intézmény fedezett kitettségekre képzett céltartalékai vagy leírása, illetve a fedezetnyújtó fizetési között;
  - d. az alkalmazandó lehívási dátumok felülvizsgálata a szerzett hitelfedezet valószínű időtartamának értékelése céljából, a fedezett kitettségek utáni jövőbeni veszteségek potenciális időzítéséhez viszonyítva;
  - e. a partner-hitelkockázat értékelése, különösen annak elemzése, hogy bizonyos körülmények következtében előfordulhat-e, hogy az értékpapírosítást kezdeményező intézmény fokozottan támaszkodik a hitelfedezetet nyújtó partnerre, miközben ezzel egyidejűleg gyengül a partner képessége arra, hogy eleget tegyen kötelezettségeinek;
  - f. az ügyletben részt vevő különböző jogalanyok (értékpapírosítást kezdeményező, szervező, befektető, fedezetnyújtó stb.) közötti kapcsolat jellege;
  - g. a hitelminőség-javítás burkolt formáinak létezése;
  - h. a köztes (mezzanine) és hátrébb sorolt ügyletrészsorozatok szélessége az alapul szolgáló kitettségek hitelkockázati profiljához képest; és
  - i. az alapul szolgáló eszközök hitelkockázatának értékelése: ez elérhető lehet az alapul szolgáló eszközökre alkalmazott stresszhelyzetekkel, a kitettség fizetési

profiljának az alapul szolgáló eszközök hitelkockázatával történő összevetésével, a főbb hitelkockázati tényezők (vagyis nemteljesítéskori veszteségráta [LGD], nemteljesítési valószínűség [PD], nemteljesítéskori kitettség [EAD] stb.) értékelésével.

V. cím – Záró rendelkezések és végrehajtás

A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak ezen iránymutatásokat úgy szükséges végrehajtaniuk, hogy az elfogadásukat követő hat hónapon belül beépítik azokat a felügyelési eljárásaikba. Ezt követően a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az intézmények az ezen iránymutatások elfogadása után létrejövő valamennyi ügylet tekintetében teljes mértékben megfeleljenek ezen iránymutatásoknak.

1. melléklet – Jelentéstételi űrlap a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára

A hatáskörrel rendelkező hatóság neve	X ügylet
A nemzeti felügyeleti hatóság általi értékelés dátuma:	éééé.hh.nn.
A nemzeti felügyeleti hatóság általi felülvizsgálat eredménye:	
575/2013/EU rendelet – alkalmazandó cikk:	<243. cikk (2) bekezdés, 243. cikk (4) bekezdés, 244. cikk (2) bekezdés, 244. cikk (4) bekezdés>
Az átfogó értékelés indokai:	<Az iránymutatások II. címének 1. bekezdése, egyéb>
Az értékpapírosítást kezdeményező vételi opciói szerepelnek-e az ügyletben:	<igen, nem>
Biztosíték típusa:	{RMBS (lakóingatlanlal fedezett értékpapírok), CMBS (üzleti ingatlanlal fedezett értékpapírok), diákhitelk, vállalati hitelk, tőkeáttétellel finanszírozott kölcsönök, kereskedelmi ingatlanlal fedezett hitelk, kereskedelemfinanszírozás stb.}
Referencia-pénznem:	
Ügylet névértéke (referencia-pénznemben):	mm
Kockázattal súlyozott kitétségérték (RWA) az értékpapírosítás előtt (referencia-pénznemben):	mm
Az értékpapírosítás előtti tőkelevonások (referencia-pénznemben):	mm
Az értékpapírosítás előtti tőkelevonás RWA-egyenértéke (referencia-pénznemben):	= az értékpapírosítás előtti tőkelevonások (referencia-pénznemben) / 8%
Teljes RWA-egyenérték az értékpapírosítás előtt (referencia-pénznemben):	= az értékpapírosítás előtti tőkelevonás RWA-egyenértéke (referencia-pénznemben) + értékpapírosítás előtti RWA (referencia-pénznemben)
RWA az értékpapírosítás után a megtartott ügyletrészsorozatokon (referencia-pénznemben):	mm
Az értékpapírosítás utáni tőkelevonások (referencia-pénznemben):	mm
Az értékpapírosítás utáni tőkelevonás RWA-egyenértéke (referencia-pénznemben):	= az értékpapírosítás utáni tőkelevonások (referencia-pénznemben) / 8%
Teljes RWA-egyenérték az értékpapírosítás után (referencia-pénznemben):	= az értékpapírosítás utáni tőkelevonás RWA-egyenértéke (referencia-pénznemben) + értékpapírosítás utáni RWA a megtartott ügyletrészsorozatokon (referencia-pénznemben)
Elérni kívánt RWA-csökkentés (referencia-pénznemben):	teljes RWA-egyenérték az értékpapírosítás előtt (referencia-pénznemben) – teljes RWA-egyenérték az értékpapírosítás után (referencia-pénznemben)
Elérni kívánt RWA-csökkentés (%-ban)	Elérni kívánt RWA-csökkentés (referencia-pénznemben) / teljes RWA-egyenérték az értékpapírosítás előtt (referencia-pénznemben)
Első veszteségviselő ügyletrészsorozat (referencia-pénznemben):	mm
Első veszteségviselő ügyletrészsorozat (%-ban):	%
Megtartották az első veszteségviselő ügyletrészsorozatot?	
Megtartott első veszteségviselő ügyletrészsorozat %-a:	%
Köztes (mezzanine) ügyletrészsorozat (referencia-pénznemben):	mm
Köztes (mezzanine) ügyletrészsorozat (%-ban):	%
A köztes ügyletrészsorozatot megtartották?	

A hatáskörrel rendelkező hatóság neve	X ügylet
A megtartott köztes ügyletrészsorozat %-ban kifejezve:	%
Előre sorolt ügyletrészsorozat (referencia-pénznemben):	mm
Előre sorolt ügyletrészsorozat (%-ban):	%
Az előre sorolt ügyletrészsorozatot megtartották?	
A megtartott előre sorolt ügyletrészsorozat %-ban kifejezve:	%
Eladott kockázat alsó küszöbértéke (%):	%
Eladott kockázat felső küszöbértéke (detachment point) (%):	%
Referenciaportfólió mérete (referencia-pénznemben):	mm
Várható veszteség (referencia-pénznemben):	mm
Várható veszteség (%-ban):	= Várható veszteség / referenciaportfólió mérete
Várható veszteség+Nem várható veszteség (referencia-pénznemben):	mm
Várható veszteség+Nem várható veszteség (%-ban):	(Várható veszteség+Nem várható veszteség) / referenciaportfólió mérete
Az értékpapírosítást kezdeményező intézmény állítása szerinti kockázatátruházás (%):	%
Az értékelésre vonatkozó kvalitatív tájékoztatás	A nemzeti felügyeleti hatóságnak szöveges tájékoztatást kell adnia a jelentős kockázat átruházásának értékeléséről és a jóváhagyás fő szempontjairól, így a strukturális jellemzőkről (köztük az értékpapírosítást kezdeményező vételi opcióiról), a szintetikus értékpapírosításokkal, a jelentős kockázat harmadik felekre történő átruházásával, a hitelminősítésekkel stb. kapcsolatos kérdésekről (adott esetben).